KWESTIONARIUSZ ROZWOJU SENSOMOTORYCZNEGO

(OPRACOWANIE M.KARGA na podstawie T.W.Linder, P.Wilbarger, L.A.Balzer-Martin, E.Morgan)

IMIĘ I NAZWISKO:			**DATA BADANIA:**	
ZMYSŁY	**PYTANIA – CZY DZIECKO:**	**TAK**	**NIE**	**UWAGI**
DOTYK	**SŁABA MODULACJA/ OBRONNOŚĆ DOTYKOWA:**			
	1. nie lubi być dotykane/ przytulane i reaguje na dotyk jakby był bolesny lub nieprzyjemny			
	2. jest rozdrażnione, gdy trzymane na rękach			
	3. nie lubi dotykać nowych i różnych faktur*			
	4. unika używania rąk			
	5. nie lubi zabaw w piasku, malowania dłońmi			
	6. nie lubi lekkiego dotyku, a toleruje stanowczy			
	7. woli dotykać niż być dotykane			
	8. nie lubi być rozebrane			
	9. woli kąpać się w wannie niż pod prysznicem			
	10. reaguje nadmiernie, gdy zostanie dotknięte niespodziewanie*			
	11. chodzi na palcach*			
	12. nie lubi chodzić boso			
	13. pociera dotknięte miejsce			
	14. wypluwa jedzenie/ odmawia jedzenia pewnych pokarmów			
	15. nie lubi: mycia twarzy, czesania, obcinania włosów, mycia zębów, obcinania paznokci, kąpieli, mycia głowy (zaznaczyć właściwe)			
	16. reaguje zbyt mocno/ wyraźnie na bodźce bólowe			
	17. unika zabaw z plasteliną, masa solną, farbami			
	18. uwielbia powyższe zabawy			
	19. nie lubi być dotykane, zwłaszcza, gdy ktoś podchodzi z tyłu i np. dotyka jego ramienia			
	20. zachowuje się agresywnie w stosunku do innych, często popycha i szturcha inne dzieci			
	21. jest nadmiernie wrażliwe na dotyk			
	22. izoluje się od dzieci			
	23. reaguje negatywnie na dotyk nowych ubrań			
	24. preferuje ubrania z określonych materiałów			
	SŁABA DYSKRYMINACJA LUB NIEDOSTATECZNA WRAŻLIWOŚĆ NA BODZIEC DOTYKOWY:			
	25. lubi dotyk			
	26. domaga się, by je dotykać, lubi gwałtowne zabawy			
	27. domaga się, by je rozebrać			
	28. nie reaguje na bodziec dotykowy			
	29. nie reaguje na ból fizyczny (np.podczas zastrzyku, przy uderzeniu o meble itp.)			
	30. często wydaje się nie zauważać, że się uderzyło			
	31. bardzo często wkłada ręce i przedmioty do buzi*			
	32. siada na dłoniach/ stopach			
	33. preferuje twarde i ciężkie przedmioty			
	34. nadmiernie lubi wibracje (ręczne wibracje)			

*oznacza zachowania często obserwowane u dzieci niewidomych

ZMYSŁY	CZY DZIECKO:	TAK	NIE	UWAGI
DOTYK c.d.	**ZACHOWANIA AUTOSTYMULUJĄCE/ AUTOAGRESYWNE:**			
	35. pcha/ pociera ciałem o przedmioty, podłogę, ludzi			
	36. drapie się			
	37. szczypie się			
	38. uderza głową			
	39. ciągnie się za włosy			
	40. gryzie się w rękę/ nadgarstek/ przedramię			
PRZEDSIONEK	1. reakcja zadowolenia na ruch			
	2. nieprawidłowe napięcie mięśniowe, przy braku problemów neurologicznych: potrzebuje pomocy przy zmianach pozycji, opiera głowę lub całe ciało w siadzie lub staniu, „zawiesza się" na meblach			
	3. ma spowolnione lub brak reakcji obronnych			
	4. jest statyczne*			
	5. unika rotacji tułowia*			
	6. łatwo traci równowagę, unika zabaw wymagających równowagi*			
	7. ma trudności z wchodzeniem na i schodzeniem ze schodów			
	8. jest niezdarne, często wpada na przedmioty i/ lub spada*			
	9. długo uczyło się jazdy na rowerze			
	10. używa głównie jednej ręki w aktywnościach wymagających współpracy dwóch kkg			
	11. unika przekraczania linii środkowej ciała			
	NIEPEWNOŚĆ GRAWITACYJNA/ NIETOLERANCJA RUCHU:			
	12. reaguje negatywnie/ nadmiernie przy zabawach w powietrzu, zmianach pozycji			
	13. boi się, unika zabaw takich jak: bujanie się, kręcenie na karuzeli, podskakiwanie			
	14. protestuje przy ruchach do tyłu, nawet z zabezpieczoną głową i tułowiem			
	15. okazuje strach posadzone na piłce rehabilitacyjnej			
	16. boi się odrywać stopy od podłoża			
	NIEDOSTATECZNA WRAŻLIWOŚĆ NA RUCH:			
	17. lubi intensywne zabawy, wirowanie, obroty dookoła osi; wydaje się być mniej wrażliwe na szybki ruch, także obrotowy			
	18. często buja się na krześle albo lubi przyjmować pozycję „do góry nogami"			
	19. często podpiera głowę ręką przy czytaniu lub pisaniu			
	20. napięcie prostowników nie zwiększa się w wyniku ruchu linearnego (tyko jako próba diagnostyczna u dzieci z nadmiernym wyprostem)			
	21. gwałtownie odchyla tułów w przestrzeni			
	22. nie zauważa, że jest poruszane			
	ZACHOWANIA AUTOSTYMULUJĄCE:			
	23. buja się			
	24. kiwa się			
	25. macha/ trzepie palcami blisko oczu			
	26. przebiera nogami			

* oznacza zachowania często obserwowane u dzieci niewidomych

ZMYSŁY	CZY DZIECKO:	TAK	NIE	UWAGI
KOORDYNACJA	1. ma trudności z zabawami manualnymi (cięcie nożyczkami, rysowanie, itp.) lub pisaniem			
	2. wydaje się niezdarne, często upada, potyka się			
	3. ma trudności z nauczeniem się nowych czynności ruchowych (unika ich)			
	4. bardzo długo posługiwało się naprzemiennie prawą i lewą ręką lub nadal nie ma preferencji ręki			
	5. trzeba mu przypominać o przytrzymywaniu kartki podczas pisania			
	6. długo uczyło się wiązać sznurowadła			
	7. je niechlujnie			
	8. ma trudności z użyciem ołówka/ długopisu			
	9. ma problemy z ubieraniem i/ lub zapinaniem guzików			
PROPRIOCEPCJA	1. nieprawidłowe napięcie mięśniowe przy braku problemów neurologicznych – szybko się męczy, przeprost w łokciach, kolanach, słaba kokontrakcja, niewyraźna mowa			
	2. niezdarne ruchy			
	3. niezdarne ruchy przy wchodzeniu i schodzeniu ze sprzętu			
	4. trzyma przedmioty w ręku zamiast manipulować nimi			
	5. dotyka/ trzyma przedmioty lekkim chwytem			
	6. opiera się na rękach terapeuty podczas technik NDT			
	7. nie potrafi przystosować ciała do zmian pozycji			
	ZACHOWANIA AUTOSTYMULUJĄCE/ AUTOAGRESYWNE:			
	8. nadmiernie gryzie i żuje przedmioty			
	9. w nadmiernym stopniu: macha rękami, klaszcze, podskakuje, tupie nogami			
	10. chodzi na palcach			
	11. ciągnie przedmioty trzymane między zębami			
	12. uderza/ stuka piętami. Nadgarstkami			
	13. zaciska/ zgrzyta zębami			
	14. gryzie przedmioty/ inne osoby			
	15. uderza głową lub ciałem np.o podłogę			
	16. bije się			
	17. gryzie się w dłoń/ nadgarstek/ ramię			
NAPIĘCIE MIĘŚNIOWE	1. ma zdiagnozowane zaburzenia mięśni (np.spastyczność, wiotkość, sztywność itp.)			
	2. wydaje się silniejsze bądź słabsze niż rówieśnicy			
	3. wydaje się zbyt mocno napięte, sztywne			
	4. wydaje się zbyt mocno rozluźnione, mieć obniżone napięcie mięśniowe*			
	5. nieprawidłowo stoi, siedzi*			
	6. chwyta przedmioty zbyt delikatnie, ma słaby chwyt			
	7. chwyta przedmioty zbyt mocno			
	8. szybko się męczy*			
WZROK	1. ma zdiagnozowany ubytek wzroku			
	2. wydaje się wrażliwe na światło			
	3. nie lubi zasłaniania oczu			
	4. staje się nadmiernie podekscytowane w miejscach jasno i kolorowo oświetlonych (dużo intensywnych bodźców wzrokowych) lub podczas oglądania TV, video			
	5. ma trudności z utrzymaniem wzroku na przedmiocie			
	6. ma trudności z podążaniem wzrokiem (śledzeniem) za przedmiotem lub gubi miejsce podczas czytania, pisania			

* oznacza zachowania często obserwowane u dzieci niewidomych

ZMYSŁY	CZY DZIECKO:	TAK	NIE	UWAGI
WZROK c.d.	7. ma trudności z rozróżnianiem kolorów, kształtów			
	8. odwraca wzory, litery (b/d), cyfry (41/14) lub całe wyrazy			
	9. często skarży się na ból głowy podczas lub po czytaniu			
	10. ma trudności ze zrozumieniem instrukcji na piśmie			
	11. ma trudności z przepisywaniem z tablicy lub książki			
	12. nie lubi układanek (puzzle)			
SMAK	1. wydaje się, że wszystkie rodzaje jedzenia mają dla niego jednakowy smak			
	2. eksploruje wykorzystując zmysł smaku*			
	3. nie lubi pokarmów o określonej konsystencji			
	4. domaga się określonych pokarmów			
SŁUCH	1. ma zdiagnozowany ubytek słuchu			
	2. ma trudności ze skupieniem uwagi, jeśli „w tle" słychać dźwięki			
	3. nie lubi głośnych dźwięków*			
	4. lubi wydawać głośne dźwięki, mówi głośno			
	5. boi się konkretnych dźwięków			
	6. wydaje się być wrażliwe na dźwięki			
	7. opóźniona mowa*			
	8. nie zauważa (gubi) pewnych dźwięków			
	9. często nie potrafi określić kierunku dźwięku			
	10. często powtarza słowa lub dźwięki			
	11. ma trudności ze zrozumieniem poleceń słownych			
	12. wymaga kilkakrotnego powtórzenia polecenia			
	13. myli wyrażenia o podobnym brzmieniu np.bułka/ półka			
WĘCH	1. poznaje otoczenie za pomocą węchu			
	2. reaguje negatywnie na wiele zapachów			
	3. ignoruje nieprzyjemne zapachy			
	4. ma trudności z rozróżnieniem zapachów			
ZACHOWANIE AUTOREGULACJA KONCENTRACJA UWAGI	1. jest nadmiernie ruchliwe, nadpobudliwe			
	2. jest impulsywne, często odpowiada zanim zostanie podane polecenie			
	3. łatwo się rozprasza			
	4. ma trudności z organizowaniem sobie zabawy			
	5. woli bawić się z dorosłymi niż rówieśnikami			
	6. bywa agresywne			
	7. ma trudności ze zmianami aktywności, miejsc			
	8. ma nieprzewidywalne wybuchy emocji			
	9. ma trudności z uspokojeniem się			
	10. ma trudności z zasypianiem i snem			
	11. prezentuje opóźnione reakcje na komunikację lub bodziec (ból, dotyk, dźwięk, zapach)			
	12. jest nadmiernie statyczne			
INTEGRACJA ODRUCHÓW I ROZWÓJ	1. z opóźnieniem osiągnęło kamienie milowe rozwoju (np.siadanie, chodzenie, mówienie)*			
	2. w wieku niemowlęcym było często rozdrażnione, zwłaszcza będąc na rękach			
	3. ma trudności z wyizolowanymi ruchami głowy			
	4. nie ma odruchów obronnych*			

* oznacza zachowania często obserwowane u dzieci niewidomych